

Fondstilsynet
Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

Svar på høring om evaluering af landbrugets fonde

Landbrugsstyrelsen sendte den 10. januar 2024 en høring af evaluering af promille- og produktionsafgiftsfondene fra 2022 adresseret til bestyrelsen i Landbrugets Fonde. Fondssekretariatet svarer hermed høringen samlet på vegne af de berørte fonde.

Den fremsendte rapport er dels en beskrivende gennemgang af fondenes udvikling og dels en gennemgang af de respektive fondes bevillinger i perioden 2018-2022. Landbrugsstyrelsen har på baggrund af rapporten formuleret seks tiltag til styrkelse af effektarbejdet.

Fondssekretariatet finder ikke, at den fremsendte rapport har et indhold eller en kvalitet, der gør den egnet til at danne grundlag for konklusioner i Rigsrevisionen om fondenes aktuelle effektarbejde

Fondene har med udgangspunkt i de respektive fondes strategier fokus på effekt. Fondsbestyrelsernes prioritering af indkomne ansøgninger sker med udgangspunkt i de tildelingskriterier, der er formuleret i strategierne, og som forholder sig til effekt mm.

Fondene har i en længere årrække indført en lang række tiltag til at styrke fondenes forvaltning, herunder effektivisering. Senest forud for ansøgningsrunderne for tilskud i 2024. Det er derfor vigtigt for fondene, at nye anbefalinger tager udgangspunkt i, hvordan fondene forvaltes aktuelt.

Fondssekretariatet har – som det fremgår af høringsbrevet – tidligere haft enkelte tekstuddrag og afsnit, der vedrører de enkelte fonde – i høring til faktatjek. Det skete i november 2022. Dette faktatjek viste i øvrigt, at udkast indeholdt en del faktuelle fejl og uklarheder. I lyset af at rapporten allerede er tilgået Rigsrevisionen, finder fondssekretariatet det ikke relevant at komme med yderligere tekstnære bemærkninger.

Fondene har i brev til Fondstilsynet fra november 2023, da også anmodet om, at evalueringer om fondens arbejde fremover altid sendes i høring i sin helhed ved fondene, før de sendes til Rigsrevisionen.

Som også udtrykt i tidligere korrespondance med tilsynet, så tager fondene arbejdet med effektivisering meget alvorligt, og fondene vil med dette brev nuancere det billede, der bliver tegnet i evalueringen, og som kommer til udtryk i Landbrugsstyrelsens anbefalinger.

Der er også behov for en principiel stillingtagen til, hvilken form og omfang af effektivisering, der skal ske. I den forbindelse bør fondens / tilskudsordningens størrelse tages i betragtning. Der findes – ifølge vores viden – ikke nogen standard for effektivisering af tilskudsordninger. Der er forståeligt stor opmærksomhed om emnet, og vi mener derfor, at der er behov for en ensartet tilgang på tværs

af statens tilskudsordninger. Der bør også tages aktivt stilling til, hvordan evt. nye effektvurderingsopgaver skal finansieres.

Fondene har i bilag 1 redegjort for, hvordan fondene arbejder med effektvurdering i dag.

I forhold til de seks konkrete forslag, så har fondene noteret sine bemærkninger til de enkelte forslag for det videre arbejde nedenfor.

Fondstilsynets forslag til tiltag	Fondstilsynets forslag til aktivitet hos fondene	Fondstilsynets forventede dato for implementering	Bemærkning fra Landbrugets fonde
A. Løbende systematisk dataindsamling (Gennemsigtighed i fordelingen mellem strategi- og effektmål)	Registrering af projekter i ansøgningsproces og ved projektafslutning	Maj 2024 (Opslag i foråret med ansøgningsfrister i august)	Fondene har allerede indarbejdet data om effektmål i ansøgningskemaer og skemaer til faglige afrapporteringer og fortsætter hermed
B. Præcise effektmål, der kan opgøres	Genvurderer eller skærper effektmål og grundlag for opgørelse	December 2023	Effektmål genvurderes løbende i de enkelte fondsbestyrelser i forbindelse med strategiarbejde og igangsættelse af nye ansøgningsrunder. Tages løbende op på bestyrelsesmøder i fondene (forårsmøder)
C. Opfølgning på projektmål	Registrering af om projekter når deres mål ved projektafslutning	Jan. – marts 2026	Fondene indsamler årligt faglige afrapporteringer og effektvurderer ifm. regnskab. Opsummeres i effektvurderingsrapporter og ledelsesberetning. Fondene vil i 2026 se på, om der skal følges op på tværs. Fondssekretariatet indgår gerne i dialog med fondstilsynet herom frem mod 2026. Bl.a. til afklaring af koncept til "overordnet målopfyldelse".
D. Præcisering af ansøgningskemaer og krav om klare projektmål	Justering af ansøgningsmateriale Afvisning el. genansøgning ved ansøgninger med uklare projektmål	Maj 2024	Fondene gennemgår årligt ansøgningsmateriale forud for ansøgningsrunder.
E. Plan for evaluering	Udarbejdelse af plan, der bl.a. er baseret på tiltag A-D og F	December 2024 (første evaluering: 2. halvår 2026)	Fondene vil opdatere centrale arbejdsgange i forhold til evaluering jf. ovenstående punkter. Alle fonde vil i 2024 også gennemgå eksisterende planer.
F. Relevante mål, der anvendes aktivt ved prioritering af fondens midler	Genvurderer mål i deres strategier og nye arbejdsgange.	Maj 2024	Bestyrelsen anvender aktivt tildelingskriterier, når de udvælger projekter. Der tages stilling til tildelingskriterierne forud for hver ansøgningsrunde.

Fondssekretariatet står til rådighed for fondstilsynet i forhold til fortsat dialog med udgangspunkt i fondenes aktuelle arbejdsgange.

For god ordens skyld bemærkes, at høringen er adresseret til "bestyrelsen i landbrugets fonde". Der er ikke én bestyrelse men 13 forskellige bestyrelser for forskellige produktions- og promilleafgiftsfonde. Denne høring er besvaret samlet af fondssekretariatet, der sekretariatsbetjener størstedelen af fondene.

Med venlig hilsen

Mette Trudsø Kruse
Sekretariatschef

Fondssekretariat

M +45 3058 2153
E MTK@lf.dk

Bilag 1

Redegørelse for landbrugets fondes arbejde med effektivurderinger

- 1) Alle bestyrelser har en strategi med fokus på strategiske mål
- 2) Alle bestyrelser laver opslag til ansøgningsrunder med eksplicit fremhævelse af tildelingskriterier ud fra den overordnede strategi
- 3) Ansøgningsskemaerne spørger eksplicit til ansøgningers forventede effekt
- 4) Bestyrelser bevilliger ud fra en aktiv anvendelse af tildelingskriterier. Bestyrelser bliver bl.a. støttet af beslutningsstøttepapirer, der får bestyrelserne til aktivt at forholde sig til tildelingskriterierne
- 5) Alle ansøgere skal, når de aflægger regnskab, også udfylde en faglig afrapportering, hvor der skal besvares spørgsmål om både strategiske mål og projektets målopfyldelse
- 6) Fondene samler effektivurderingsrapporter for hver fond
- 7) Promilleafgiftsfonden for Landbrug har et udvidet koncept for effektivurdering, hvor det aktuelt er censorformand Jakob Vesterlund Olsen, der står for effektivurdering af 10-20 projekter årligt i samarbejde med et eksternt censorkorps
- 8) Kvægafgiftsfonden og Svineafgiftsfonden arbejder også med udvidede koncepter for effektivurdering med eksternt censur
- 9) Fondene inviterer årligt støttemodtagere ind for at lave mundtlige faglige afrapporteringer for udvalgte projekter
- 10) Fondene tager efter en strategiperiode stilling til, hvordan der evalueres på fondens aktiviteter
- 11) Alle fonde har jf. administrationsbekendtgørelsen en evalueringsplan.